

Wie beschermt boerennatuur?

Als sloten worden gedempt, moeten de bestaande watergangen evenveel water kunnen bergen. Links: een oude sloot in Westhoek die binnenkort wordt gedempt. Rechts: een nieuwe, verbrede sloot. FOTO'S MARCEL VAN KAMMEN

ROB LEEMHUIS

WESTHOEK Op een groot perceel in Westhoek wordt binnenkort 2 kilometer aan slootjes gedempt. Dat mag, de vergunningen liggen er. Maar wie houdt een oogje op de natuur? Niemand, lijkt het.

Hans Kaper vindt het krom. Als er een zwaluw nestelt in zijn boerenplaats aan de Oudebildtdijk mag hij, zeg maar, nog geen spijker in de muur slaan. De zoon van een buurvrouw moet voor zijn werk vaak bomen kappen, maar dat is zwaar verboden als er in het broedseizoen maar één vogelnest zit. Volkomen terecht hoor, vindt Kaper.

Maar op het stuk land pal achter zijn huis, volgens Kaper tussen de 40 en 50 hectare groot, mag hartje lente een halve hectare aan slootjes worden gedempt. Kikkers, eenden of karekieten moeten maar zien of ze een veilig heenkomen vinden. De rietkragen verdwijnen straks. De eigenaar

naar van de grond, de maatschap Hoogterp van iets verderop aan de Ouwe-Dyk, heeft alle benodigde vergunningen binnen. De Hoogterps zijn natuurlijk niet de enigen, en zeker niet de eersten.

Als PvdA-wethouder voor de verdwenen gemeente het Bildt had Kaper ooit de Noordelijke Elfstedenroute in zijn portefeuille. Als er daar een brug werd opgehoogd of een vaart uitgebaggerd, moest er eerst een milieurauditoraat liggen. Legt de provincie een nieuwe weg aan, dan moet de verloren natuur worden gecompenseerd.

Maar hier? Niks. Zolang het land evenveel water kan bergen als voorheen, staat Wetterskip Fryslân toe om sloten te dempen. Dat betekent dat de resterende watergangen flink moeten worden verbreed en dat heeft Hoogterp keurig gedaan. Graafmachines hebben bergen zeeklei uitgegraven en kale, brede sloten achtergelaten.

Noem het landschapspijn. De na-

tuur verdwijnt, vindt Kaper. „Froeger hadden je hier bossen kieviten. Nou is der nag maar één steltsy over. D'r binne nag maar heel wainig boeren die't op kleine perseeltsys boere. 't Dempen gaat gestaag deur.” Maar waar overheden als de provincie of het Wetterskip bij zichzelf strenge natuurnormen hanteren, laten ze het bij bedrijven nogal zitten, vindt hij. „Ik fyn dat natuur die't bij boeren ferdwynt ok kompenseerd worre mot.”

Maak je geen zorgen, dat gebeurt vanzelf, reageert boer Wiebren Hoogterp vanaf zijn heftruck. Hij heeft het druk, de aardappels moeten de grond in. „Dat raid komt binnen 'n jaar werom. De kikkerts ok.” Wat verderop waren burens ook bang dat alle kikkers zouden verdwijnen. „Dy binne nou hartstikke bli.” Dat Kaper er anders over denkt, daar haalt hij vriendelijk zijn schouders over op. „'t Is syn landskapsbyn. Niet minent.” Ja, tijdens het werk gaan er vogelnesten verloren, zegt hij.

„Sommige rêdde 't, andere niet.” En om nou te wachten met het dempen van een sloot tijdens het broedseizoen? „Dat gaat wel feer. De ainepiken binne al útkommen. Straks mâge je niet eens meer 'n haag snoeie.”

Volgens de nieuwe natuurwetgeving hebben grondeigenaren een 'zorgplicht' voor dieren in het wild en hun leefomgeving. Zonodig moeten ze een ecooloog inschakelen. Maar een overtreding van de wet is niet strafbaar, stelt de wet.

Wie komt er op voor de natuur op het boerenland? De gemeente Waadhoeke? Dat zou kunnen, maar dan zouden de natuurwaarden in het bestemmingsplan moeten zijn opgenomen. Wetterskip Fryslân? Die controleert alleen of er voldoende waterberging mogelijk is. „De verantwoordelijkheid voor de natuurwetgeving ligt bij de provincie”, zegt een woordvoerder van het waterschap.

De provincie kon echter niet toelichten hoe die de wet toetst.